

Студент 2 курсу
фінансового факультету ХНЕУ

АНАЛІЗ ЧИННИКІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН НА ПІДПРИЄМСТВІ

Анотація. Розглянуто сутність соціально-трудоових відносин на підприємстві та проаналізовано чинники, які впливають на їх регулювання.

Аннотация. Рассмотрена сущность социально-трудоовых отношений на предприятии и проанализированы факторы, которые влияют на их регулирование.

Annotation. The essence of sociolabor relations at the enterprise is considered and factors which influence their regulation are analysed.

Ключові слова: соціально-трудоові відносини, соціально-трудоова сфера, підприємство, працівник, роботодавець, трудоовий потенціал.

У сучасних умовах гостро постала проблема підвищення ефективності соціально-трудоової сфери поряд із забезпеченням умов для розвитку працівників, задоволення їх потреб, формування позитивних внутрішньокolleктивних відносин.

Метою даного дослідження є теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо регулювання соціально-трудоових відносин на підприємстві.

Під соціально-трудоовими відносинами розуміють комплекс взаємовідносин між найманими працівниками та роботодавцями в умовах ринкової економіки, що спрямовані на задоволення соціальних потреб кожного з учасників цих відносин [1]. Даний підхід відображає дві основні характеристики соціально-трудоових відносин: по-перше, взаємовідносин суб'єктів у процесі праці, по-друге, "регулювання якості трудоового життя". Подібної думки дотримується Ракитська Г. А. та наводить таке визначення: "Соціально-трудоові відносини – відносини між учасниками суспільної практики з приводу її соціально-трудоової спрямованості, соціальних результатів та з приводу формування і зміни умов та способів трудоової життєдіяльності" [2]. У вивченні даної проблеми Ракитську Г. А. підтримували такі вчені, як Попов Ю. М. і Шевчук А. В., Адамчук В. В., Ромашов О. В., Сорокіна М. Є., Слензингер Г. Е. [3].

На формування сучасної моделі соціально-трудоових відносин в Україні негативно впливає дія цілої низки чинників, серед яких виділимо такі:

моделі соціально-трудоових відносин формуються здебільшого стихійно, без належного регулювального впливу з боку держави;

набула значних масштабів диференціація заробітної плати як наслідок монопольного стану тих чи інших підприємств і цілих галузей;

поширюється непрозорість у соціально-трудоових відносинах, що пов'язано з масштабністю тіньової економіки, недосконалістю діючого трудоового законодавства, відсутністю належного контролю за його дотриманням на різних рівнях управління;

знижується рівень соціальної захищеності найманих працівників, що є наслідком, з одного боку, перегляду державних соціальних гарантій не на користь працюючих, а з іншого – масових порушень діючого законодавства з боку роботодавців;

залишається низькою ефективність діяльності соціальних партнерів щодо формування та розвитку системи соціального партнерства в сучасних умовах.

Для того щоб покращити становище в соціально-трудоовій сфері на підприємстві, структура розробки комплексного розвитку соціально-трудоових відносин має включати економіко-правові основи формування трудоових відносин як для населення, так і для галузей соціальної сфери та регіональних ринків праці. Для подальшого розвитку та вдосконалення системи соціально-трудоових відносин необхідно:

розробити механізм удосконалення організаційних форм соціального партнерства і процедур взаємодії суб'єктів соціально-трудоових відносин на основі законодавчо-правової бази та з використанням колективно-договірної системи;

створити систему взаємодій працівників, роботодавців та органів виконавчої влади;

забезпечити правові основи нормативних актів у сфері праці та соціально-трудоових відносин;

обмежити державне втручання у сферу праці на рівні контролю за соціально-правовими відносинами.

Таким чином, у результаті дослідження було уточнено сутність поняття "соціально-трудоові відносини", визначено головні чинники, що впливають на регулювання соціально-трудоових відносин на вітчизняних підприємствах, та запропоновано напрямки вдосконалення системи соціально-трудоових відносин у сучасних умовах

Література: 1. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч. посібн./ [С. М. Пилипенко, М. В. Горобинська, Л. І. Піддубна та ін.]. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 62 с. 2. Ракитская Г. А. Социально-трудовые отношения: общая теория и проблемы становления их демократического регулирования / Ракитская Г. А. – М. : Ин-т перспектив и проблем страны, 2003. – 496 с. 3. Слензингер Г. Э. Социальная экономика / Слензингер Г. Э. – М. : Дело и сервис, 2001. – 368 с.